

LLISTAT GUARDONATS CREU DE SANT JORDI 2021

La Creu de Sant Jordi de la Generalitat de Catalunya 2021 ha estat atorgada a les **persones** següents:

Jesús Alturo i Perucho. Paleògraf, filòleg i historiador: Per la seva contribució a l'àmbit de la paleografia, codicologia i diplomàtica, i les seves aportacions cabdals a la història de la literatura i l'art medieval del període romànic de Catalunya. La seva tasca de recuperació, estudi, conservació i difusió del patrimoni bibliogràfic i documental català, així com les seves nombroses recerques i publicacions, amb descobertes inèdites, han contribuït, de manera decisiva al reconeixement internacional de la personalitat històrica del nostre país i l'han fet mereixedor d'un gran prestigi professional, tant en l'àmbit nacional com entre la comunitat científica internacional. A més a més, forma part dels organismes més rellevants del seu camp a escala mundial.

Mariona Carulla i Font. Empresària i promotora cultural: Per la seva tasca a favor de la cultura catalana i la seva projecció. Promotora directa i mecenes, també ha participat en l'impuls de diverses institucions culturals exercint càrrecs de responsabilitat. Entre altres funcions, ha estat vicepresidenta de la Junta de la Sagrada Família, ha presidit el Concurs Internacional de Música Maria Canals i ha sanejat i refundat el Palau de la Música Catalana, on va presidir l'Orfeó Català i on segueix al capdavant de l'Associació Orfeó Català-Palau de la Música, després de ser reelegida. La seva trajectòria abasta també branques empresarials més generalistes: llicenciada en Econòmiques per la Universitat de Barcelona i màster en Alta Direcció d'Empresa per l'IESE, es va iniciar professionalment a Gallina Blanca i va ser membre del Consell d'Administració d'Agrolimen fins al 2009, dues empreses fundades pel seu pare, Lluís Carulla i Canals.

Anna Rosa Cisquella i Passada. Actriu i productora teatral: Per la seva contribució a la professionalització i qualitat del teatre en català a partir del treball en equip i des d'una visió rigorosa i ambiciosa de les arts escèniques. Amb el bagatge d'haver estat una dona pionera en la producció de les arts escèniques, ha liderat trenta muntatges teatrals i gairebé una desena de sèries televisives, i la seva trajectòria avala un talent i una capacitat de gestió que han permès gaudir de teatre de gran qualitat a milers d'espectadors del país. Així mateix, la seva tasca ha facilitat que una gran quantitat d'actors i d'actrius poguessin aprendre dels millors referents i desenvolupar les seves carreres artístiques amb un acompanyament sòlid.

Ernest Costa i Savoia. Fotògraf i escriptor naturalista: En reconeixement dels seus treballs com a divulgador del patrimoni natural dels Països Catalans, als quals ha aportat, de manera significativa, la seva condició de fotògraf i que s'han materialitzat en nombrosos llibres, guies i estudis sobre la matèria. Entre el 1967 i el 2009, va fer i va ser coautor de més d'una vintena de treballs audiovisuals, molts dels quals estaven adreçats als escolars o als mestres. També ha estat el responsable de continguts d'un gran nombre de sèries televisives i programes de ràdio sobre el territori. Ha escrit més d'una desena de llibres i és l'autor de centenars de reportatges amb la voluntat d'explicar el país.

Joana Escobedo i Abraham. Filòloga i bibliotecària: Per la seva trajectòria extensa com a bibliotecària i la seva especialització en documentació patrimonial. Va exercir com a comissària d'exposicions de llibre antic i com a conservadora, i va estar al capdavant de la Unitat Bibliogràfica de la Biblioteca de Catalunya. Cal destacar la seva etapa docent com a professora de català per a adults i estudiants estrangers i la seva dedicació en l'ús i el foment de la llengua catalana. En reconeixement de tota la producció literària en l'àmbit de la bibliografia i la didàctica de la llengua, i per haver estat membre del col·lectiu literari Ofèlia Dracs, que va normalitzar la literatura de gènere en llengua catalana.

Isabel Etxeberria Gorriti. Pedagoga: En reconeixement del seu paper esforçat per dotar el nostre país d'una pedagogia pròpia i d'un sistema d'ensenyament consolidat, a través d'un treball tenaç personal que es va iniciar amb la seva arribada a l'escola de Llançà el 1943, on va exercir la docència durant 40 anys. Allà s'hi va establir després d'haver estat mestra basca de la República, depurada pel franquisme. Als seus 106 anys, continua sent un referent per a moltes generacions.

Pau Gasol i Sáez. Esportista: Per ser un referent del bàsquet i, per extensió, de l'esport català, i per la contribució a la seva internacionalització. Ha jugat professionalment durant 20 anys a l'NBA, la competició de bàsquet de més renom de tot el món. Ha estat, també, jugador de la selecció espanyola i de la lliga ACB. La seva faceta com a jugador s'ha vist complementada amb la seva vessant social, ja que és president de la Gasol Foundation, membre de la Comissió d'Atletes del COI i de la Global Champion per a la Nutrició i la Fi de l'Obesitat Infantil d'UNICEF. Actualment, és assessor, inversor i activista en projectes d'esport i benestar.

Manuel Heredia Jiménez, Tío Manuel. Activista social: En reconeixement del seu compromís i la seva llarga trajectòria en defensa dels drets i la promoció del poble gitano a Catalunya, a través de diverses organitzacions i de múltiples projectes. Des dels anys vuitanta i ininterrompudament fins avui, ha desenvolupat el seu activisme des de l'associacionisme compromès, i ha vetllat per la igualtat d'oportunitats i el desenvolupament de mesures estratègiques per a l'equitat i el reconeixement de la cultura i la història del poble gitano.

Francisco Ibáñez Talavera. Dibuixant i guionista: En reconeixement de la seva prolífica carrera artística i per haver esdevingut un referent humorístic per a diverses generacions. La seva trajectòria reflecteix 60 anys dedicats a donar vida, amb un llapis i un paper, a personatges que formen part de la nostra història col·lectiva. Aquesta distinció vol posar en relleu la seva creativitat excepcional, que s'emmarca en una tradició pròpia i referent en el món del còmic, així com la seva capacitat incansable de treball. Avui són molts els il·lustradors arreu del món que el consideren un mestre de professió que, amb la seva feina, i més enllà de l'humor, ens convida a pensar.

Mercè Izquierdo i Aymerich. Científica i professora: En reconeixement del seu llarg recorregut professional com a científica i de la seva trajectòria docent en els àmbits de l'ensenyament secundari, la universitat, la formació del professorat i la recerca pedagògica. També per la seva dedicació i la seva tasca ingent en la recerca sobre didàctica de les ciències, història de les ciències i aprenentatge del llenguatge científic, amb l'objectiu d'elaborar un marc teòric propi de l'ensenyament de les ciències a partir de la història i la filosofia en el que es coneix com a ciència escolar.

Elena Jaumandreu i Garrido. Muntadora cinematogràfica: Per l'excel·lència de la seva feina com a muntadora cinematogràfica, "la millor muntadora del món" segons Orson Welles, amb qui va treballar en la pel·lícula *Campanades a mitjanit* (1965). Pionera en el seu àmbit, va aprendre l'ofici del seu pare, el Francesc; es va especialitzar, sobretot, en el muntatge de doblatge, i va treballar amb directors com Carlos Saura (*Los golfos*, 1960), Marco Ferreri (*El cochecito*, 1960) i Eloy de la Iglesia (*Fantasía... 3*, 1966), i en pel·lícules com *Las Vegas, 500 millones* (1968), d'Antonio Isasi-Isasmendi, o *Interior roig* (1983), d'Antoni Anglada. Instal·lada des del 1983 a Cerdanyola, hi va desplegar un activisme compromès i sostingut, molt vinculat a l'associacionisme cultural. L'any 2019, l'Acadèmia del Cinema Català la va reconèixer com a membre d'honor.

Enric Larreula i Vidal. Escriptor, professor universitari i il·lustrador: Pel seu activisme social i cultural i pel seu compromís en defensa de la llengua, la cultura i la nació catalanes des de diversos àmbits. Cal destacar la seva tasca a favor de la llengua catalana a la Catalunya Nord a través de l'associació Amics de la Bressola, de la qual va ser cofundador, i la seva dedicació com a professor de didàctica de la llengua a la Facultat de Ciències de l'Educació de la Universitat Autònoma de Barcelona, ensenyant als mestres com s'ha d'ensenyar la llengua catalana a les escoles.

Justo Molinero Calero. Locutor, comunicador i empresari: En reconeixement de la seva aportació al panorama audiovisual català, definida per un treball incansable en àmbits diversos del sector, però especialment en els relacionats amb la presentació de programes i com a locutor, sense oblidar les seves facetes com a empresari i emprenedor. D'origen andalús, la seva tasca en mitjans de comunicació que ell mateix ha promogut ha contribuït a fomentar la integració. Presideix el grup TeleTaxi, que gestiona les emissores Radio TeleTaxi i RM Radio, i el canal Teletaxi TV, i també la companyia discogràfica Moval Music.

Anna Navarro Descals / Anna N. Schlegel. Empresària: En reconeixement de la seva acció innovadora en estratègies de globalització per a empreses tecnològiques, partint de la filologia i la perspectiva de gènere. Amb una trajectòria internacional de més de vint anys, també ha contribuït a fomentar el lideratge de les dones en l'àmbit tecnològic. En la seva trajectòria, ha mantingut un enfocament molt respectuós cap a les cultures i realitats lingüístiques dels països on ha desenvolupat relacions professionals, i les publicacions que ha elaborat per a la internacionalització dels seus productes han esdevingut referents en aquest sentit. L'any 2020 va ser considerada la dona més influent del món en el sector de la tecnologia.

Joan Panisello i Chavarria. Ceramista: En reconeixement de la seva trajectòria com un dels creadors d'art ceràmic més destacats de la nostra època, tant per l'originalitat de les formes com per la innovació i l'experimentació en textures i colors, que l'han portat a elaborar més de deu mil mostres de colors diferents en els darrers cinquanta anys. Un total de trenta premis, nacionals i internacionals, així com la seva participació en diversos festivals arreu d'Europa i d'Amèrica del Sud avalen el seu prestigi mundial. És membre de l'Acadèmia Internacional de Ceràmica i la seva obra és coneguda als cinc continents gràcies a les tres-centes exposicions que ha dut a terme, les més de mil ressenyes aparegudes a la premsa i els quaranta llibres que parlen de la seva tasca com a ceramista.

Alèxia Putellas i Segura. Esportista: Per la seva exemplaritat com a representant de l'esport femení de primer ordre. Futbolista de l'equip femení del Futbol Club Barcelona, ha

estat també jugadora de la selecció espanyola. Ha participat dues vegades en el Campionat del món de futbol i, l'any 2015, la van escollir millor jugadora catalana de l'any. A més, Putellas va rebre anit la Pilota d'Or com a millor futbolista del món de la temporada passada, guardó que se suma al de la UEFA, que l'ha designada com la millor futbolista de l'any a Europa i la millor migcampista de la Lliga de Campiones 2020-2021.

Àngels Ribé i Pijuan. Artista conceptual: En reconeixement de la seva trajectòria com a artista conceptual, amb obres a les quals ha aportat elements de recerca i experimentació basats en el cos, l'espai geomètric i el món natural. Reconeguda i guardonada en els darrers temps, va iniciar la seva producció a finals dels anys seixanta amb peces, escultures, instal·lacions i accions innovadores. La seva experiència internacional la va convertir en una professional de l'art i, al llarg dels anys, va desenvolupar una carrera sòlida que va posar en relleu el paper de les dones artistes i va esdevenir un referent de l'art basat en els mecanismes de percepció.

Mònica Terribas i Sala. Periodista: Per la seva trajectòria professional en el camp del periodisme i de la comunicació de masses, terreny en què ha esdevingut tot un referent. Llicenciada en Periodisme per la Universitat Autònoma de Barcelona i doctora en Filosofia per la Universitat de Stirling (Escòcia), va iniciar la seva carrera com a periodista en els serveis informatius de l'emissora de ràdio Cadena 13 i el 1988 va començar a treballar a Televisió de Catalunya amb l'equip de Joaquim Maria Puyal. Des de llavors, ha participat en la coordinació, el guió, la direcció i la presentació de nombrosos programes emesos per TV3. Va ser directora de Televisió de Catalunya des del 2009 fins al 2012, i directora i presentadora del programa *El matí de Catalunya Ràdio* del 2013 al 2020.

Rafael Tous i Giner. Empresari tèxtil, col·leccionista d'art i mecenes: Per les seves aportacions convençudes i estratègiques a favor de la cultura catalana, reforçades gràcies a la donació recent de mil obres de la seva col·lecció privada d'art conceptual al MACBA, que és la donació més gran de la història que s'ha fet a aquest equipament museístic. Des dels anys setanta, la col·lecció de Rafael Tous ha anat creixent gràcies al seu interès per l'art conceptual i pels artistes catalans. El seu fons reflecteix, igualment, l'interès per la videocreació, la fotografia contemporània i l'art africà, així com per les pràctiques artístiques contemporànies que impregnen l'activitat de la Sala Metrònom i de la mateixa Fundació Rafael Tous d'Art Contemporani.

Francesc Vilasís i Fernández-Capallejà. Esmaltador: Per la seva trajectòria dilatada en el temps com a esmaltador de prestigi internacional, i no tan sols per la seva obra de creació, sinó també, i sobretot, per la seva continuada tasca pedagògica, aquí i fora, i per les moltes iniciatives que ha impulsat de difusió de l'art de l'esmalt i de depuració de la terminologia catalana específica d'aquesta disciplina artística. També, i en conseqüència, en reconeixement de la seva persistència en el desig de perfeccionar l'art de l'esmalt al nostre país.

El Govern també ha acordat atorgar la Creu de Sant Jordi de la Generalitat de Catalunya, en forma de placa, a les **entitats** següents:

Associació Cultural Recreativa Unió Calafina: Per la seva trajectòria, des de l'any 1896, com a entitat de referència del poble de Calaf i del seu entorn comarcal. Durant els seus 125 anys ha dinamitzat propostes d'activitats socials i culturals tot fomentant la participació de veïns i veïnes. En destaquen la seva aposta per afavorir la represa de la vida ciutadana i la cohesió social local als anys quaranta, després d'èpoques històriques adverses, i la seva acció d'impuls a projectes capdavanters durant la segona meitat del segle xx, que continua avui amb una línia d'iniciatives socioculturals innovadores i connectades a dinàmiques artístiques de proximitat amb la ciutadania.

Associació de Voluntaris de Protecció Civil d'Argentona: En reconeixement de la tasca de servei a la societat en situacions de risc i d'emergència, de les quals la pandèmia n'ha estat recentment una mostra significativa. Per la tasca altruista de servei a la ciutadania que exerceix el col·lectiu de voluntaris de protecció civil. En representació d'aquest, es fa una distinció als voluntaris d'Argentona, la primera associació de voluntaris de protecció civil que es va registrar a Catalunya; és, per tant, un homenatge a tot el voluntariat de protecció civil de Catalunya.

Col·legi d'Enginyers Tècnics Industrials de Barcelona: Amb motiu dels 25 anys d'història de suport i defensa de la professió d'enginyers graduats, enginyers tècnics i pèrits industrials. Per la mirada de país i el desplegament territorial de l'entitat i per oferir formació continuada als professionals, donant oportunitats i serveis específics als joves que s'han d'incorporar en el sector. Per la seva vocació de servei i la seva actitud proactiva durant l'any 2020, en el context de la pandèmia de la Covid-19, ja que va facilitar i promocionar el disseny i desenvolupament de respiradors per a ús sanitari.

Col·legi Oficial d'Arquitectes de Catalunya: Com a premi al recorregut de 90 anys d'història i per la tasca de situar els valors de l'arquitectura i la professió a la societat, a través de la defensa i la projecció del col·lectiu vinculat a l'arquitectura de Catalunya. Per ser un referent per als col·legis professionals d'arreu i haver impulsat l'Arxiu Històric del Col·legi, de més de 50 anys de trajectòria, i la seva biblioteca, la segona d'Europa en nombre de volums sobre arquitectura, amb més de 180.000 referències. Per la labor de custòdia acurada i la difusió d'aquest material de projectes tècnics, urbanístics i fotogràfics, clau per a arquitectes i historiadors i que prestigia l'arquitectura catalana.

Consell de Col·legis d'Infermeres i Infermers de Catalunya: Per la ingent tasca que aquesta corporació de dret públic ha desenvolupat durant tota la situació de pandèmia i per la seva condició de representants de la professió infermera davant les administracions públiques, corporacions professionals, altres entitats i la societat en general. La seva tasca directa es complementa amb la defensa de la professió dels assistents sanitaris, d'acord amb els interessos i les necessitats dels ciutadans de Catalunya en relació amb l'exercici professional infermer.

Els Pets: Per la seva contribució en la configuració d'un panorama musical català ric, amè i propi, a partir de les seves creacions de rock amb denominació d'origen no urbana. Pel paper que han desenvolupat els seus components: Lluís Gavaldà, veu, guitarra i composició principal; Joan Reig, bateria, i Falin Càceres, baix, com a representants de la creació musical

catalana. Al trio fundador oficial, actualment, s'hi sumen tres músics més: Joan Pau Chaves, teclats; Jordi Bastida, guitarra, i Marcel Cavallé, també guitarra. En els dos primers àlbums també formava part del grup el guitarrista Ramon Vidal.

Escola de Grallers de Sitges: Per la seva aportació en l'àmbit de la cultura popular catalana a través de la formació de nous grallers i la potenciació de la música popular en tots els seus àmbits, que ha desenvolupat al llarg del seu ja mig segle d'existència com a entitat. Des dels seus inicis, l'any 1971, quan el dèficit de grallers era molt evident, han estat els grallers titulars d'alguns esbarts i d'algunes colles castelleres emblemàtics, com els Castellers de Vilafranca, la Colla Joves dels Xiquets de Valls, els Castellers de Barcelona i els Minyons de Terrassa.

Federació Catalana de Natació: Per ser una de les federacions deganes de l'esport català que compleix 100 anys de vida aquest 2021 i per esdevenir un referent internacional tant pels èxits esportius com per la seva capacitat organitzativa. També per reconèixer la seva participació en grans esdeveniments esportius com els Jocs Olímpics de Barcelona del 1992 o la LEN Champions League, i la seva implicació en la formació de 255 esportistes olímpics que han obtingut un palmarès excepcional tant en competicions estatals com internacionals.

Fundació Catalana de l'Esplai: Per la seva contribució en l'educació en el lleure d'infants i joves, i la seva tasca professional que du a terme amb diversos col·lectius i en entorns vulnerables. La seva trajectòria, sorgida el 1969 al barri de Bellvitge de l'Hospitalet de Llobregat i amb antecedents sòlids d'implantació territorial, i la seva funció socioeducativa, li confereixen una identitat particular, que ha permès millorar la cohesió de les comunitats on treballa. Per haver contribuït a garantir el reconeixement i reforç dels centres d'esplai que engloba, i iniciar projectes de futur orientats a la millora del medi ambient i la promoció de projectes educatius i d'itineraris formatius innovadors i transformadors.

Societat Catalana de Medicina Familiar i Comunitària: Per ser un dels pilars de l'estructura assistencial sanitària del país, ja que es tracta d'una associació científica i professional que representa el col·lectiu mèdic d'especialistes en medicina familiar i comunitària. La tasca d'aquest col·lectiu, sempre essencial, ha estat decisiva en els darrers mesos per contenir i abordar la situació de pandèmia i, alhora, mantenir unes prestacions de servei imprescindibles.